

**รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรง
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence-related Injury Surveillance - VIS)
ประจำเดือน ธันวาคม 2551**

ที่มา

ระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดตั้งขึ้นในเดือนมกราคม 2550 เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลให้เอื้อต่อการนำไปใช้พัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กำหนดนโยบายและวางแผน จัดสรรทรัพยากร ควบคุมป้องกันการบาดเจ็บ และช่วยเหลือเยียวยาผู้สูญเสียจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มประชากรที่เฝ้าระวัง คือ ผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการบาดเจ็บจากสาเหตุภายนอกแบบตั้งใจ (Intentional injury) ทุกราย ที่มารับการรักษาหรือชันสูตรพลิกศพที่โรงพยาบาลของรัฐจำนวน 47 แห่งของจังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยรายงานฉบับนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลระบบเฝ้าระวังฯ เฉพาะเหตุการณ์ที่มีสาเหตุจากความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้น

สรุปสถานการณ์

มีเหตุการณ์ความรุนแรงจำนวน 63 ครั้ง มีจำนวนผู้บาดเจ็บ 162 ราย อัตราการบาดเจ็บ 4.9 ต่อแสนประชากรต่อเดือน มีจำนวนผู้เสียชีวิต 36 คน อัตราตาย 1.1 ต่อแสนประชากรต่อเดือน อัตราป่วยตาย (case fatality rate-CFR) ร้อยละ 22.2 มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม 99 คน

ระบบเฝ้าระวัง

โรงพยาบาลในเครือข่ายเฝ้าระวัง 47 แห่ง ส่งรายงาน 47 แห่ง (มีจำนวนโรงพยาบาลที่รายงานว่าไม่มีผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตเลย จำนวน 7 แห่ง)

ความครบถ้วน (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลจำนวนคนที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จากระบบเฝ้าระวังเทียบกับข้อมูลจากฐานข้อมูลศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้-ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 71

ความถูกต้อง (วัดจากความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปรวันที่เกิดเหตุ และสถานที่เกิดเหตุเทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.) เท่ากับร้อยละ 71.3

ความทันเวลา (วัดจากจำนวนโรงพยาบาลที่ส่งรายงานถึงศูนย์บริหารการพัฒนาสุขภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้-ศบ.สส. ภายในวันที่ 7 ธันวาคม 2551) เท่ากับ ร้อยละ 70.2 โดยมีรายละเอียดดังเอกสารแนบท้าย (ภาคผนวก 1)

หมายเหตุ: Download รายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ที่ VIS Website: <http://medipe2.psu.ac.th/~vis/>

เหตุการณ์

สถานที่

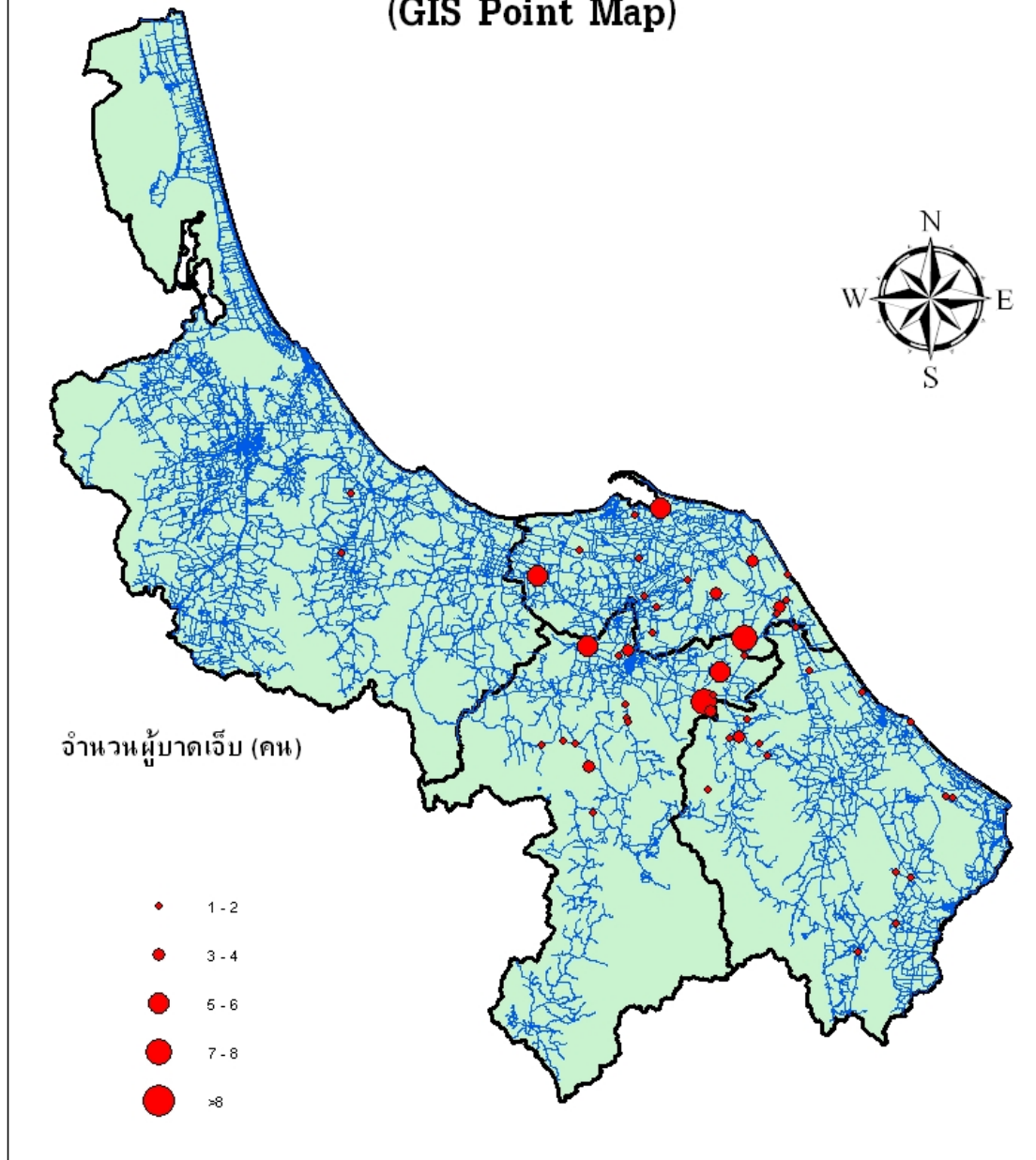
ตารางที่ 1. จำนวนเหตุการณ์รายอำเภอ

อันดับ	จำนวนเหตุการณ์							
	นราธิวาส	21	ปัตตานี	20	ยะลา	20	สงขลา	2
1.	รือเสาะ	5	สายบุรี	7	เมืองยะลา	7	จะนะ	1
2.	บาเจาะ	4	ยะรัง	4	รามัน	5	นาทวี	1
3.	เมืองนราธิวาส	3	มายอ	2	ยะหา	4		
4.	ตากใบ	2	เมืองปัตตานี	2	กรงปินัง	3		
5.	สุโหงปาดี	2	โคกโพธิ์	1	บันนังสตา	1		
6.	จะแนะ	2	หนองจิก	1				
7.	เจาะไอร้อง	2	ทุ่งยางแดง	1				
8.	แว้ง	1	ยะหริ่ง	1				
9.			กะป้อ	1				

ตารางที่ 2. จำนวนเหตุการณ์ตามลักษณะสถานที่เกิดเหตุ (ICD-10 place of occurrence code)

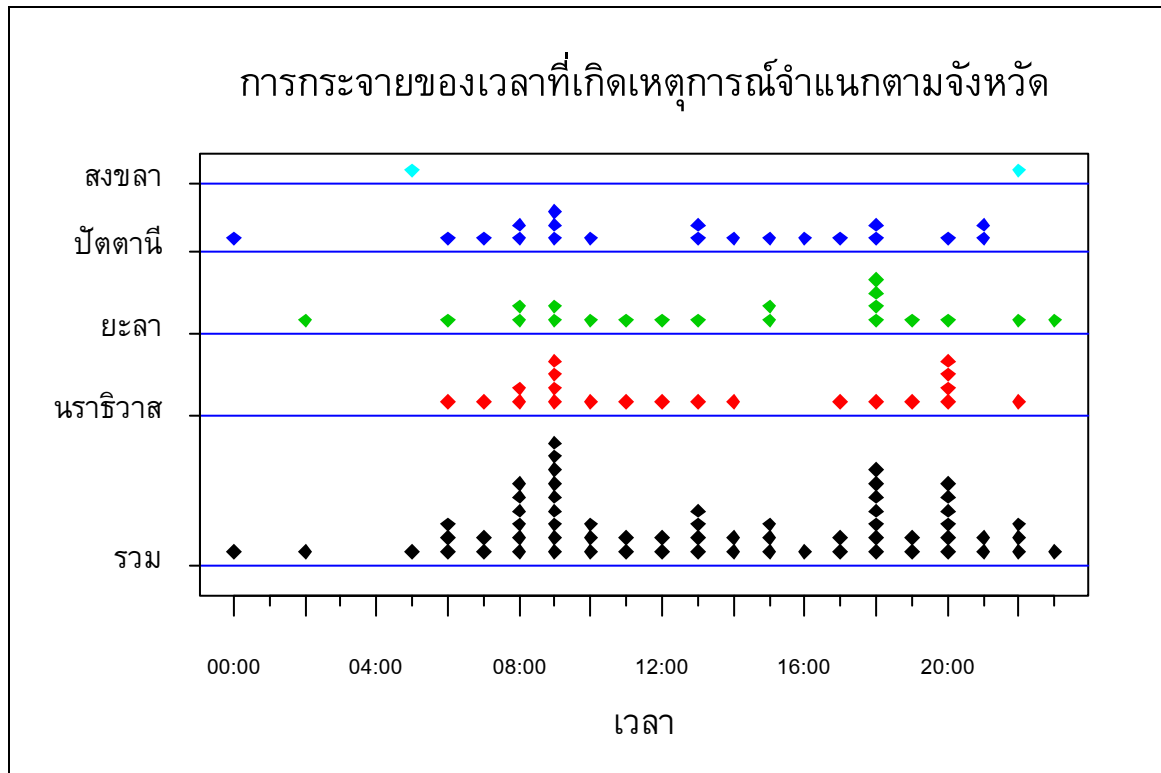
อันดับ	ลักษณะสถานที่เกิดเหตุ	จำนวนเหตุการณ์
1.	ถนนหรือทางหลวง	42
2.	บ้าน ที่อยู่อาศัยส่วนตัว	6
3.	สถานที่ค้าขายสินค้าและบริการ	6
4.	สถานที่อื่นๆ	5
5.	นา ไร่ สวน	3
6.	สถานก่อสร้าง หรือโรงงาน	1

**Spot Map แสดงจำนวนผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต
ตามสถานที่เกิดเหตุการณ์
(GIS Point Map)**

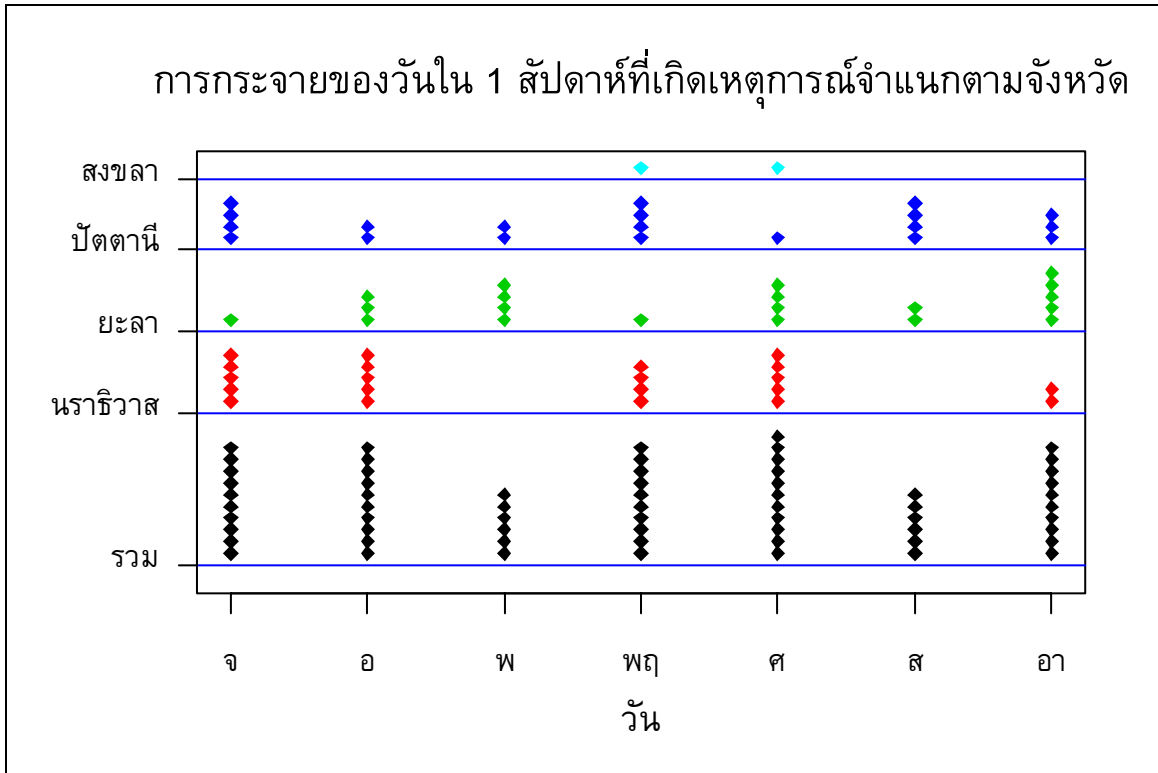

แผนภูมิที่ 1. Spot Map แสดงจำนวนเหตุการณ์ตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Point map)

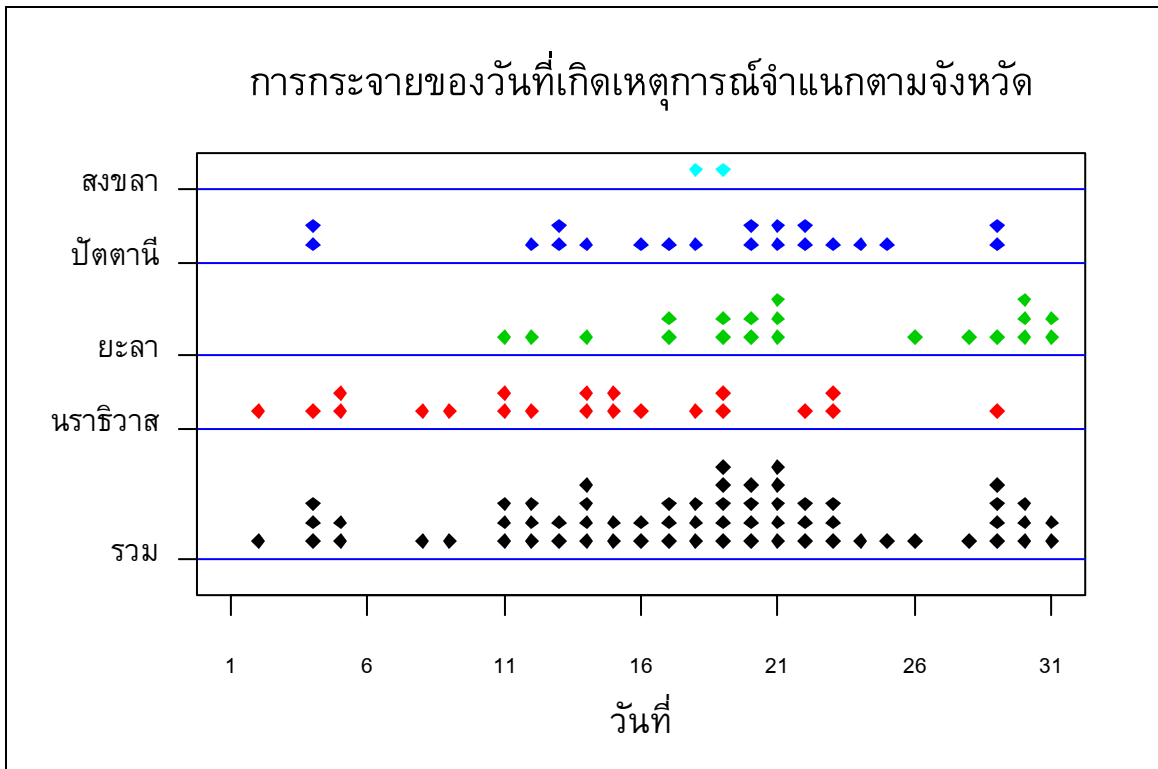
เวลา

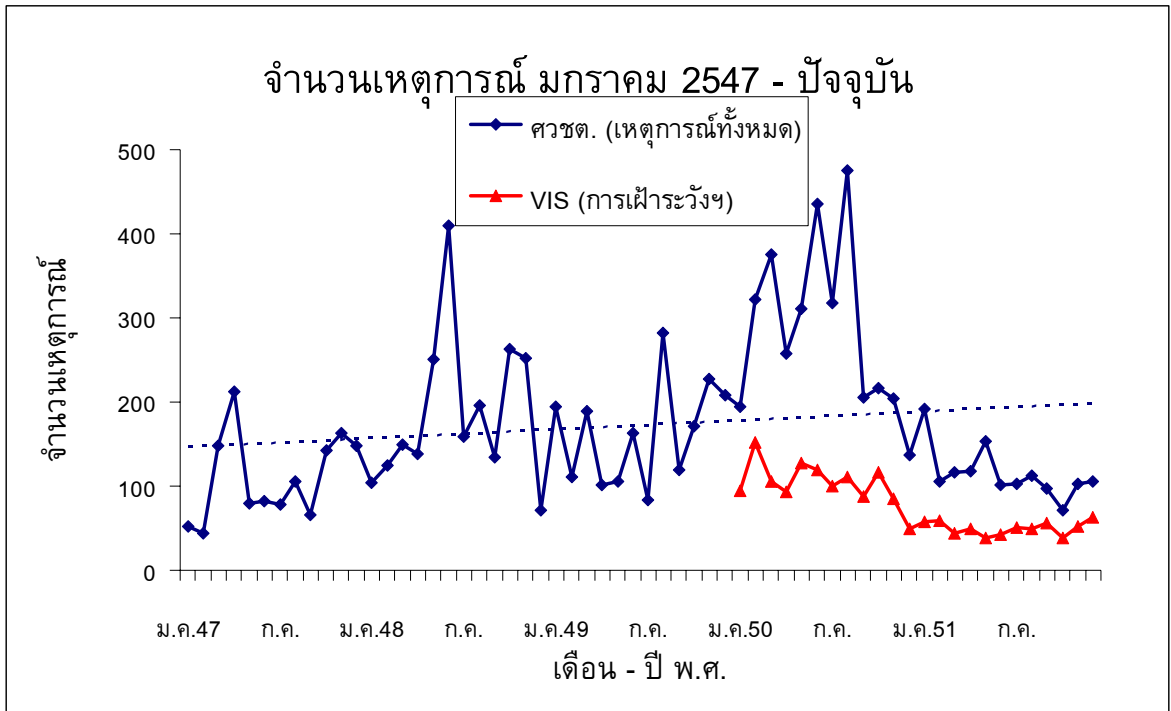
แผนภูมิที่ 2. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและเวลาที่เกิดเหตุการณ์ (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

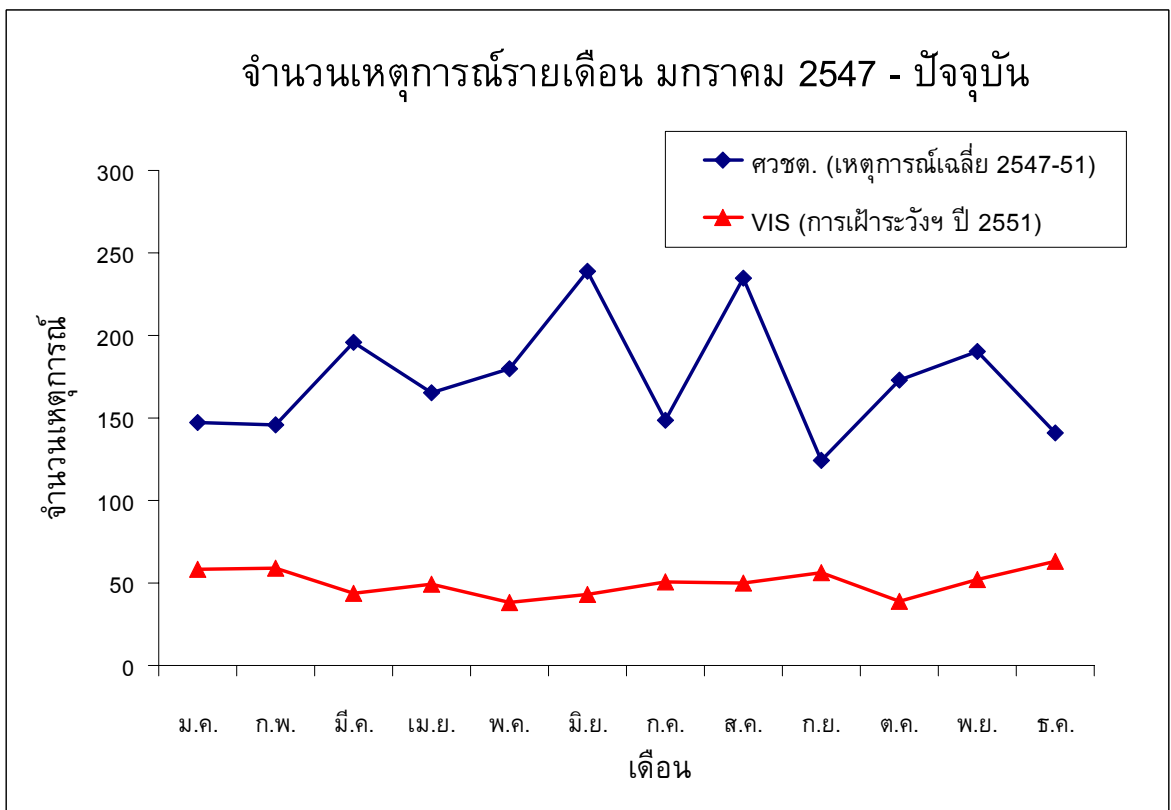
แผนภูมิที่ 3. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและวันใน 1 สัปดาห์ที่เกิดเหตุการณ์

แผนภูมิที่ 4. จำนวนเหตุการณ์จำแนกตามจังหวัดและวันที่ที่เกิดเหตุการณ์ใน 1 เดือน (1 จุดแทน 1 เหตุการณ์)

แผนภูมิที่ 5. จำนวนเหตุการณ์รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลของศวชต. ซึ่งเป็นเหตุการณ์ความไม่สงบทุกประเภททั้งที่มีและไม่มีผู้บาดเจ็บ

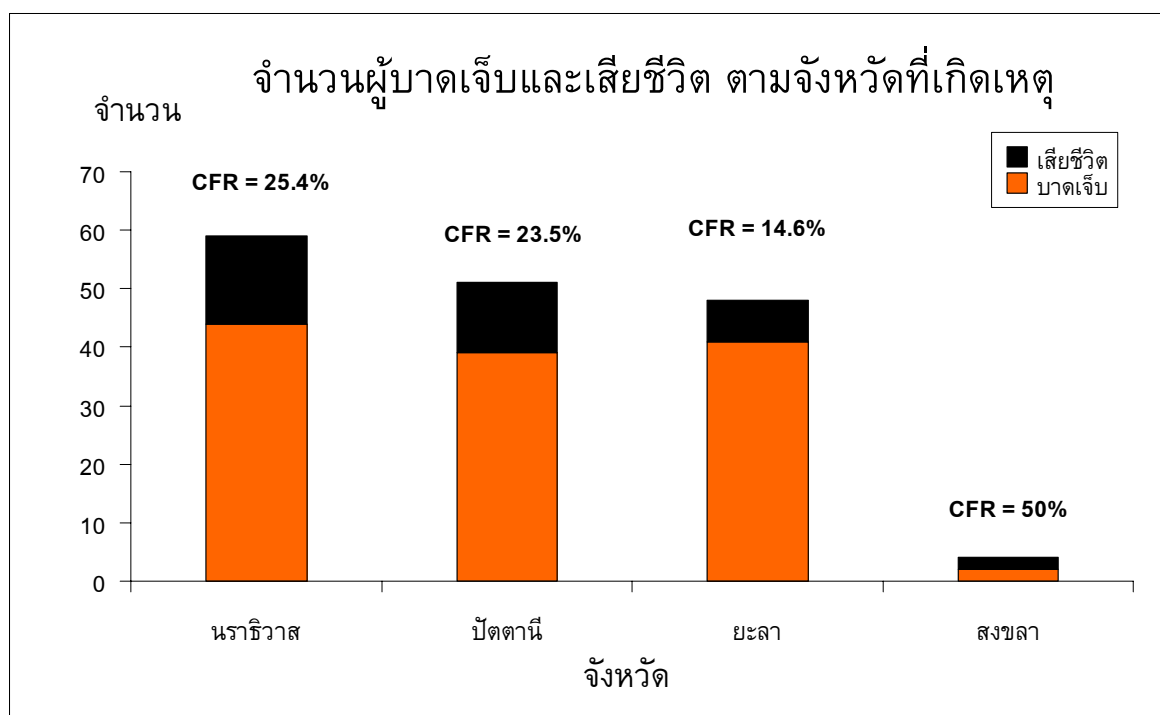
แผนภูมิที่ 6. จำนวนเหตุการณ์รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เปรียบเทียบกับข้อมูลจำนวนเหตุการณ์เฉลี่ยรายเดือนของศวชต. ซึ่งเป็นเหตุการณ์ความไม่สงบทุกประเภททั้งที่มีและไม่มีผู้บาดเจ็บ

ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

สถานที่

ตารางที่ 3. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ

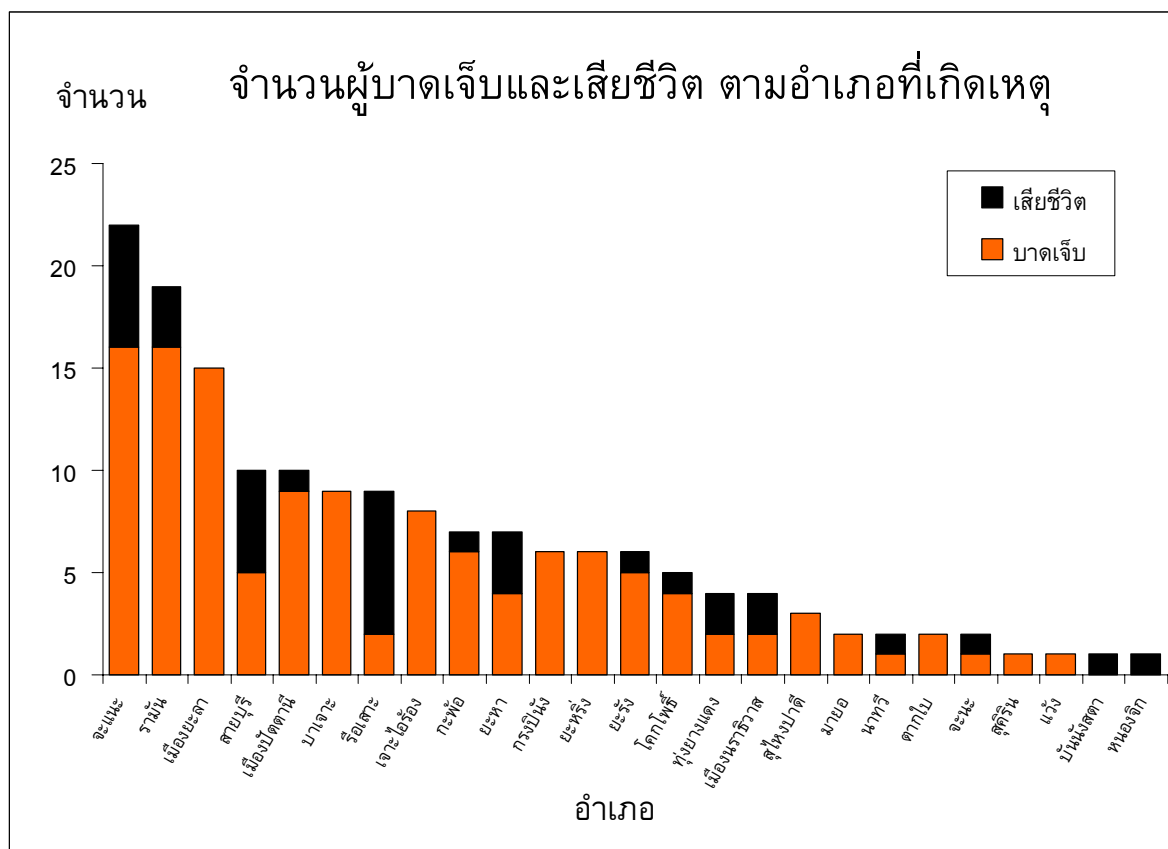
จังหวัด	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	
สงขลา	4	0.3	2	0.2	50
สตูล	-	-	-	-	-
ปัตตานี	51	8.1	12	1.9	23.5
ยะลา	48	10.4	7	1.5	14.6
นราธิวาส	59	8.4	15	2.1	25.4
รวม	162	4.9	36	1.1	22.2

แผนภูมิที่ 7. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามจังหวัดที่เกิดเหตุ เรียงลำดับตามจำนวนผู้บาดเจ็บ

ตารางที่ 4. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามอำเภอที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ			ตาย			ป่วยตาย	
	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	จำนวน	อัตรา	อำเภอ	อัตรา (%)
1	จะนะ	22	72.9	จะนะ	6	19.9	บันนังสตา	100
2	กะพ้อ	7	45.9	รือเสาะ	7	11.1	หนองจิก	100
3	กรงปินัง	6	28.9	ทุ่งยางแดง	2	10.5	รือเสาะ	77.8
4	รามัน	19	23.5	สายบุรี	5	8.1	ทุ่งยางแดง	50
5	เจาะไอร้อง	8	21.9	กะพ้อ	1	6.6	สายบุรี	50
6	ทุ่งยางแดง	4	21	ยะหา	3	6.1	เมืองนราธิวาส	50
7	บาเจาะ	9	19.2	รามัน	3	3.7	นาทวี	50
8	สายบุรี	10	16.2	บันนังสตา	1	2	จะนะ	50
9	ยะหา	7	14.3	เมืองนราธิวาส	2	1.8	ยะหา	42.9
10	รือเสาะ	9	14.3	นาทวี	1	1.8	จะนะ	27.3

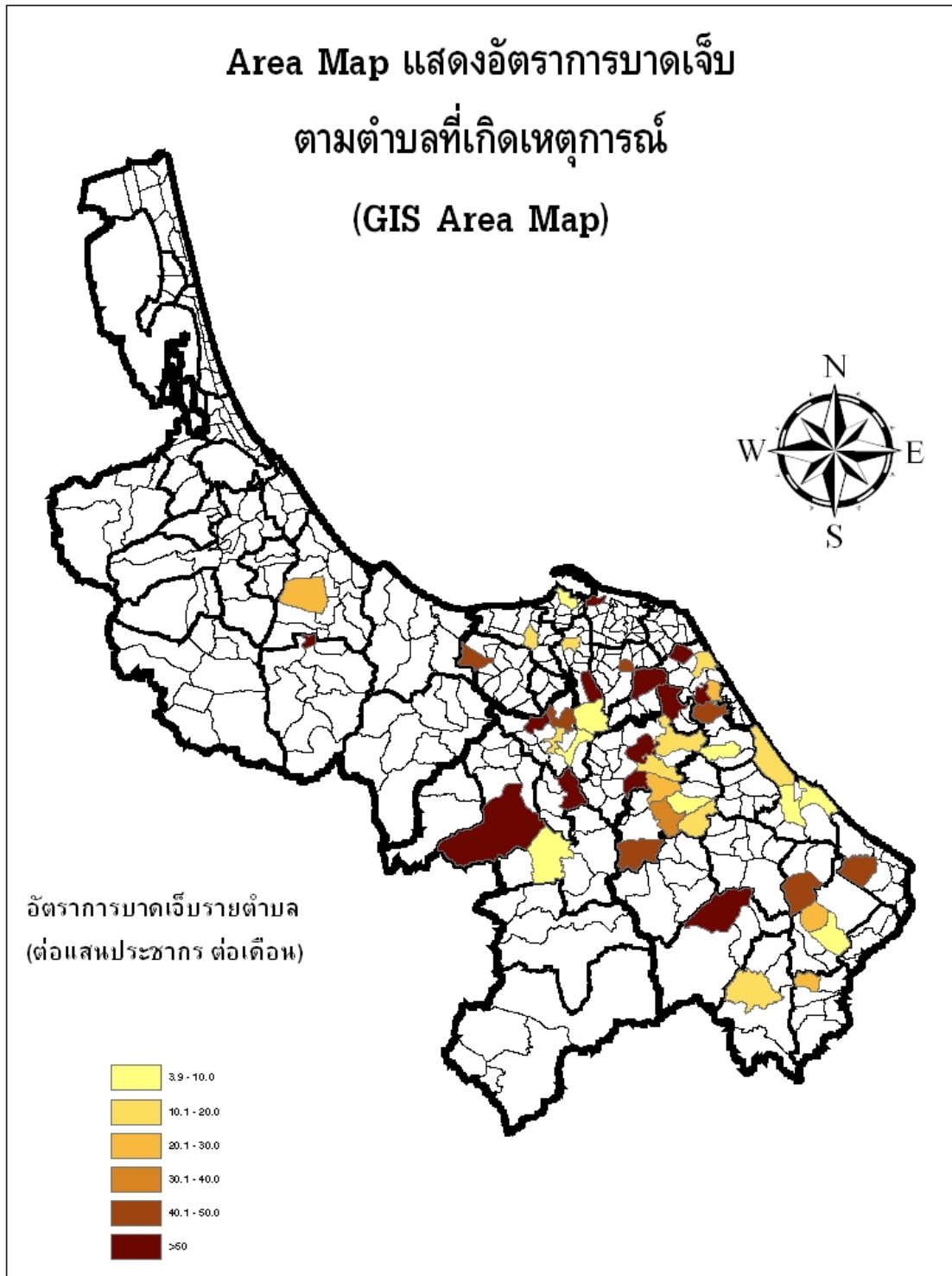
แผนภูมิที่ 8. จำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ตามอำเภอที่เกิดเหตุ เรียงลำดับตามจำนวนผู้บาดเจ็บ

ตารางที่ 5. จำนวนและอัตรา (/แสนประชากร/เดือน) ของการบาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) ตามตำบลที่เกิดเหตุ

อันดับ	บาดเจ็บ			ตาย			ป่วยตาย	
	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	จำนวน	อัตรา	ตำบล	อัตรา (%)
1.	บาลอ	11	249.3	อาซ่อง	3	62.1	โคกสะอาด	100
2.	อาซ่อง	6	124.1	มะนังดาลำ	3	45.7	รือเสาะ	100
3.	ปล่องหอย	7	113.1	โคกสะอาด	2	43.2	บุโละบุโย	100
4.	ลำใหม่	5	79.2	นาหมอศรี	1	37.7	ปะเสยะวอ	100
5.	นาหมอศรี	2	75.4	รือเสาะ	4	36	ลำภู	100
6.	ปะแต	7	71.2	ปะแต	3	30.5	รือเสาะออก	100
7.	กรงปินัง	6	68	พิเทน	2	28.4	บันนังสตา	100
8.	แป้น	3	67.5	กอลำ	1	17.3	มะนังดาลำ	75
9.	บางปู	6	65.3	ปล่องหอย	1	16.2	อาซ่อง	50
10.	มะนังดาลำ	4	60.9	นาหว้า	1	14.6	นาหมอศรี	50
							พิเทน	50
							นาหว้า	50
							โคกเคียน	50

ตารางที่ 6. จำนวนของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต และอัตราป่วยตาย (%) สูงสุด 5 อันดับแรก ตามโรงพยาบาลที่เข้ารับการรักษา

อันดับ	รพ.	จำนวน บาดเจ็บ	รพ.	จำนวน ตาย	รพ.	อัตรา ป่วยตาย (%)
โรงพยาบาลศูนย์/มหาวิทยาลัย (รวมบาดเจ็บ 44 ราย เสียชีวิต 1 ราย อัตราป่วยตาย 2.3 %)						
1.	ยะลา	35	ยะลา	1	ยะลา	2.9
2.	สงขลานครินทร์	7				
3.	หาดใหญ่	2				
โรงพยาบาลทั่วไป (รวมบาดเจ็บ 53 ราย เสียชีวิต 3 ราย อัตราป่วยตาย 5.7 %)						
1.	นราธิวาส	34	นราธิวาส	3	นราธิวาส	8.8
2.	ปัตตานี	15				
3.	สุโขทัย-ลก	4				
โรงพยาบาลชุมชน (รวมบาดเจ็บ 106 ราย เสียชีวิต 11 ราย อัตราป่วยตาย 10.4%)						
1.	รามัน	16	สายบุรี ,บันนังสตา, ทุ่งยางแดง	2	ทุ่งยางแดง, สมเด็จฯ นา ทวี,จะนะ	50
2.	ค่ายอิงคยุทธฯ	10				
3.	จะนะ	9				
4.	บาเจาะ,เจาะไอร้อง	8	จะนะ,กะพ้อ,โคก โพธิ์,สมเด็จฯนา ทวี,จะนะ	1	บันนังสตา	40
5.					สายบุรี	28.6

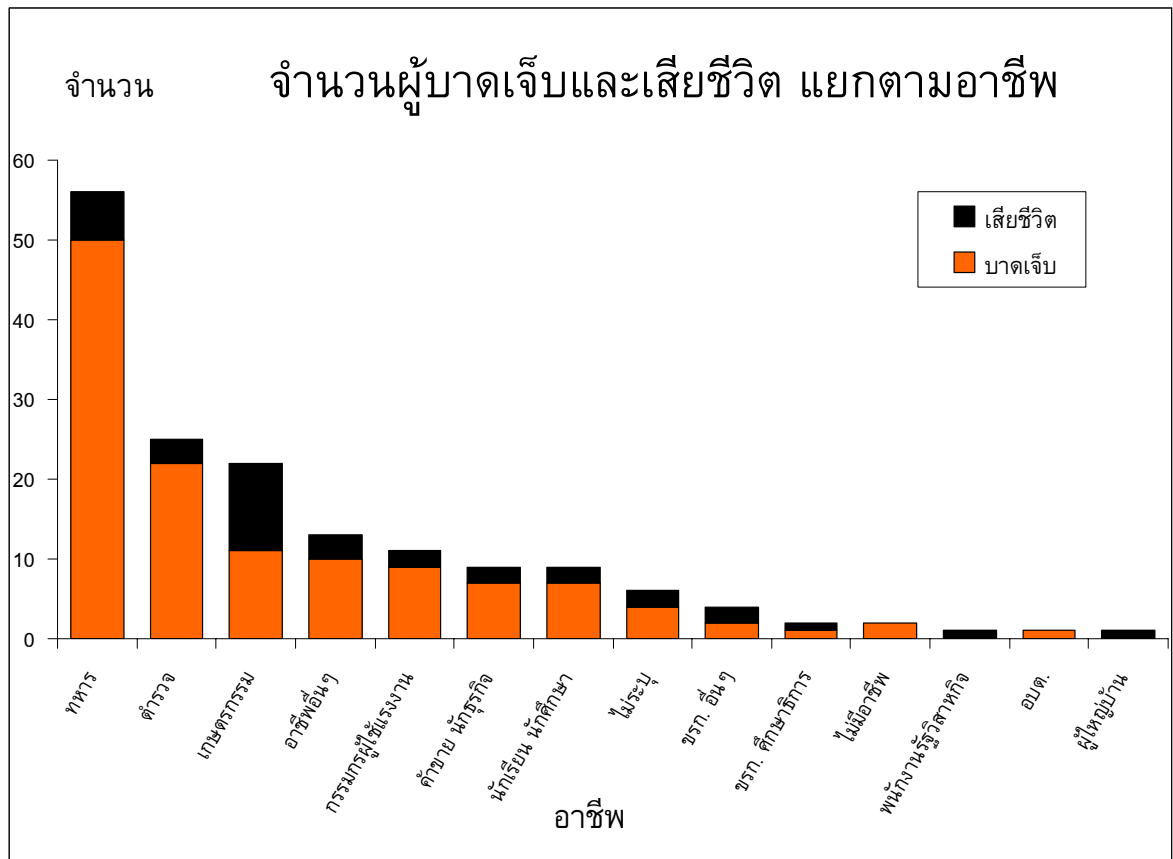

แผนภูมิที่ 9. Area map แสดงอัตราการบาดเจ็บรายตำบลตามพื้นที่เกิดเหตุการณ์ (GIS Area map)

บุคคล

ตารางที่ 7. ลักษณะของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

	ผู้บาดเจ็บ			ผู้เสียชีวิต		
	จำนวน	(%)	อัตรา/แสนประชากร	จำนวน	(%)	อัตรา/แสนประชากร
อายุ มาตรฐาน (Median) = 28 ปี พิสัยควอไทล์ (Inter Quartile Range-IQR) = 22-42 ปี						
0-14 ปี	8	(4.9)	1.5	2	(5.6)	0.4
15-29 ปี	80	(49.4)	17.4	7	(19.4)	1.5
30-44 ปี	40	(24.7)	10.4	12	(33.3)	3.1
45-59 ปี	30	(18.5)	13.8	15	(41.7)	6.9
>= 60 ปี	4	(2.5)	2.3	-	-	-
เพศ						
ชาย	140	(86.4)	16	33	(91.7)	3.8
หญิง	22	(13.6)	2.5	3	(8.3)	0.3
ศาสนา						
พุทธ	96	(59.3)	25.8	17	(47.2)	4.6
อิสลาม	66	(40.7)	4.6	19	(52.8)	1.3

แผนภูมิที่ 10. อาชีพของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

ตารางที่ 8. จำนวนและร้อยละของลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ (ICD-10 activity code)

อันดับ	ลักษณะกิจกรรมขณะเกิดเหตุ	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	ทำงานหรือเดินทางไปทำงานที่ได้ค่าตอบแทน	88	54.3	11	30.6	12.5
2.	กิจกรรมอื่น ๆ	56	34.6	16	44.4	28.6
3.	งานอดิเรก บันทึกลง กิจกรรมอาสาสมัคร	9	5.6	6	16.7	66.7
4.	พักผ่อน นอนหลับ กิจกรรมประจำวัน กินอาหาร	3	1.9	2	5.6	66.7
5.	เล่นกีฬา	1	0.6	-	-	-
6.	ไม่ระบุ	5	3.1	1	2.8	20

การบาดเจ็บ

ตารางที่ 9. จำนวนและร้อยละของสาเหตุภายนอก 5 อันดับแรก

อันดับ	สาเหตุภายนอก (ICD-10 external cause of injury)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	ถูกทำร้ายโดยอาวุธปืนอื่นที่ไม่ระบุ (X95)	75	46.3	27	75	36
2.	ถูกทำร้ายโดยวัตถุระเบิด (X96)	57	35.2	8	22.2	14
3.	การปฏิบัติการหรือการแทรกแซงทางกฎหมาย (Y35)	29	17.9	1	2.8	3.4
4.	ถูกทำร้ายโดยใช้วัตถุไม่มีคม (Y00)	1	0.6	-	-	-

ตารางที่ 10. จำนวนและร้อยละของการวินิจฉัยสุดท้าย 5 อันดับแรก

อันดับ	การวินิจฉัยสุดท้าย (Final ICD-10 code diagnosis)	บาดเจ็บ		ตาย		ป่วยตาย อัตรา (%)
		จำนวน	%	จำนวน	%	
1.	หุ้้อจากแรงระเบิด (T70)	13	8.7	-	-	-
2.	การบาดเจ็บที่ไม่สามารถระบุส่วนของร่างกายได้ (T14)	10	6.7	-	-	-
3.	บาดแผลเปิดบริเวณศีรษะ (S01)	10	6.7	4	8.5	40
4.	บาดเจ็บที่บริเวณศีรษะ (S00)	9	6	-	-	-
5.	บาดแผลเปิดบริเวณทรวงอก (S21)	9	6	7	14.9	77.8

การรักษาพยาบาล

การนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 162 ราย มีผู้เสียชีวิตในที่เกิดเหตุจำนวน 21 ราย มาโรงพยาบาลเอง 20 ราย หน่วย EMS นำส่ง 5 ราย ทหารนำส่ง 55 ราย ตำรวจนำส่ง 24 ราย ญาติ/ชาวบ้านนำส่ง 19 ราย ไม่ระบุ 18 ราย ค่ามัธยฐานของระยะเวลาจากจุดเกิดเหตุถึงโรงพยาบาล 25 นาที (IQR = 17-60นาที)

ตารางที่ 11. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะนำส่งจากจุดเกิดเหตุ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	2	5	1	2.5	37	92.5
การห้ามเลือด	8	12.5	7	10.9	49	76.6
C-Spine Collar	1	4.2	1	4.2	22	91.7
Splint / Slab	-	-	1	2.9	34	97.1
IV fluid	1	1.9	-	-	51	98.1

การส่งต่อ

ในผู้บาดเจ็บจำนวน 162 ราย มีผู้ป่วยที่ส่งต่อจำนวน 59 ราย (64 ครั้ง) โดยพาหนะในการส่งต่อเป็นรถพยาบาล 64 ครั้ง มีผู้ดูแลขณะส่งต่อเป็นแพทย์ 1 ครั้ง พยาบาล 36 ครั้ง อื่นๆ 27 ครั้ง ค่ามัธยฐานของระยะเวลาในการการส่งต่อ 50 นาที (IQR = 35-70 นาที)

ตารางที่ 12. จำนวนและร้อยละของการดูแลขณะส่งต่อ

การดูแลขณะนำส่ง	เหมาะสม		ไม่เหมาะสม		ไม่มี	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
การหายใจ	22	95.7	-	-	1	4.3
การห้ามเลือด	39	97.5	-	-	1	2.5
C-Spine Collar	1	50	-	-	1	50
Splint / Slab	22	95.7	-	-	1	4.3
IV fluid	36	94.7	1	2.6	1	2.6

ตารางที่ 13. ระยะเวลาการรักษาตัวในโรงพยาบาล และค่าใช้จ่ายทางการแพทย์เฉลี่ย

	ค่ามัธยฐาน (IQR)	รวม
การรักษา* (วัน)	1 (1-2)	395
ค่าใช้จ่าย** (บาท)	1,133 (350-2,556)	637,956

*ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยนอก **คิดจากข้อมูลของ 121 ราย (74.7%)

ในผู้บาดเจ็บที่มาโรงพยาบาลจำนวน 141 ราย สถานะขณะจำหน่าย หาย 6 ราย ดีขึ้น 72 ราย ตาย 15 ราย ไม่มีข้อมูล 48 ราย

มีจำนวนผู้ได้รับผลกระทบในครอบครัวของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตรวม 99 คน

ภาคผนวก 1: ความครบถ้วน (C) ความถูกต้อง (A) และความทันเวลา (T) ของระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Violence-related Injury Surveillance – VIS) รายโรงพยาบาล ประจำเดือน ธันวาคม 2551

จังหวัดสงขลา				จังหวัดสตูล				จังหวัดปัตตานี				จังหวัดยะลา				จังหวัดนราธิวาส			
รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T	รพ.	C	A	T
หาดใหญ่	94	67	/	สตูล	92	NA	X	ปัตตานี	99	78	/	ยะลา	91	96	X	นราธิวาส	99	95	/
สงขลา	97	NA	/	ควนโดน	NA	NA	X	โคกโพธิ์	100	100	/	เบตง	99	100	X	สุไหงโกลก	98	NA	/
จะนะ	100	100	/	ควนกาหลง	NA	NA	X	หนองจิก	100	100	/	บันนังสตา	100	93	/	ตากใบ	96	100	X
นาทวี	97	83	/	ท่าแพ	96	NA	X	ปานาเระ	NA	NA	/	ธารโต	100	NA	/	บาเจาะ	100	96	/
เทพา	92	NA	/	ละงู	93	NA	/	มายอ	100	83	/	รามัน	100	96	/	ระแงะ	99	100	X
สะบ้าย้อย	100	NA	/	ทุ่งหว้า	100	NA	/	ทุ่งยางแดง	100	100	/	ยะหา	100	100	X	รือเสาะ	99	100	/
ค่ายเสนาณรงค์	NA	NA	X					ไม้แก่น	100	67	/	กาบัง	NA	NA	/	ศรีสาคร	88	NA	X
สงขลานครินทร์	98	89	/					ยะหริ่ง	100	100	/					แว้ง	91	67	/
								ยะรัง	100	100	/					สุคีริน	NA	NA	X
								แม่ลาน	NA	NA	/					สุไหงปาดี	100	100	/
								สายบุรี	100	91	/					จะแนะ	98	100	/
								กะพ้อ	100	100	/					เจาะไอร้อง	96	100	/
								ค่ายอิงคยุทธ	100	83	X					ค่ายจุฬาภรณ์	NA	NA	X
รวม (%)	95.6	85.7	87.5	รวม	93.3	NA	33.3	รวม	99.6	90.1	92.3	รวม	92.4	96.2	57.1	รวม	98.4	96.9	61.5

*ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญ (Completeness) วัดจากร้อยละของข้อมูลที่ไม่ขาดหาย (missing) ในตัวแปรเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญ (Accuracy) วัดจากร้อยละของความสอดคล้องของข้อมูลตัวแปร วัน เวลา สถานที่เกิดเหตุ เทียบกับฐานข้อมูล ศวชต.

ความทันเวลา (Timeliness) วัดจากการส่งรายงานจากโรงพยาบาลถึง ศบ.สต. ภายในวันที่ 7 ธันวาคม 2551 / = ทันเวลา X = ไม่ทันเวลา NA = ไม่สามารถนำมาคิดได้ (Not Applicable)

สรุปภาพรวมระบบเฝ้าระวังของทั้ง 47 โรงพยาบาล ความครบถ้วนของตัวแปรสำคัญร้อยละ 95.3 ความถูกต้องของตัวแปรสำคัญร้อยละ 93.7 ความทันเวลาร้อยละ 70.2 (เกณฑ์ตัวชี้วัดร้อยละ 80)